

Asia: VN/29230/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko suoritteet jaoteltu tarkoituksenmukaisesti?

Maksuasetuksen suoritteet on jaoteltu tarkoituksenmukaisesti.

Ovatko eri suoritteista perittävät maksut ymmärrettäviä ja oikeudenmukaisia?

Suoritteiden hintojen korottaminen heikentää tutkimustyön edellytyksiä, joten suoritteista perittäviä maksuja ei tule korottaa. Opiskelijoiden tasa-arvoista mahdollisuutta käyttää laadukkaita rekistereitä tulee sen sijaan edistää. Esimerkiksi opinnäytetöitä tehdään tyypillisesti ilman ulkopuolista rahoitusta.

Onko omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta Findatan työstä ymmärrettävä?

Omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta eivät ole ymmärrettäviä. Akateemista tutkimusta tehdään niukalla tutkimusrahoituksella. Nyt ehdotettu 150 euron tuntihinta on korkea ja palvelun kokonaishinta voi nousta tutkijalle kohtuuttomaksi. Asiantuntijatyön tuntihinnan kustannuksesta yleiskustannuksia on perustelumuistion liitteen mukaan 51,29 (34 % tuntihinnasta). Yleiskustannusten osuus hinnasta on huomattavan korkea ja herättää kyllä kysymyksiä kustannustasosta ja kustannusten kohdentamisesta.

Tuntihinnan korotusprosentti 11,1 % ylittää reilusti hyvinvointialueiden hintaindeksin (2,53%) vuodelle 2024.

Ehdotettua tuntihintaa tulisi HUSin näkemyksen mukaan vielä tarkastella kriittisesti.

Muut asetusluonnosta koskevat huomiot.

Tietolupamaksujen alentaminen vuodelle 2024 on kannatettavaa.

Yleisenä kommenttina toteamme, että tutkijalle on haastavaa ennakoida Findatalta työhön kuluva-aikaa ja siten lopullista kustannusta. Prosessien kehittäminen yhdessä rekisterinpitäjien kanssa on tarpeellista, jotta kokonaisuuden eri elementit tulee huomioitua. Hakuprosessin viiveet tulisi ottaa erityisen tarkastelun alle.

Maksuasetuksen vuoden voimassaolo on perusteltu. Vuosittainen tarkistusyksi sallii maksujen kohtuullistamisen toiminnan kehittymisen sekä tehostumisen myötä.

Finnilä Jari
HUS-Yhtymä - Jari Finnillä